



# GLAS NARODA

(SLOVENEC DAILY)

Owned and Published by  
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY  
(A Corporation)

Frank Bakser, president. Louis Benedik, treasurer.  
Place of business of the corporation and addresses of above officers  
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"  
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za močenstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvorni nedelj in praznik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembni kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalište naznamo, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.  
Telephone: Cortlandt 2876.

## VERNA SLIK. KAPITALISTIČNE OBJESTNOSTI

Pred kratkim je bil na tem mestu objavljen članek v katerem smo ponovno pribili staro resnico, namreč, d a pretežna večina ameriških delavcev živi iz rok v usta in da so sila redki tisti, ki si morajo v normalnih časih kaj priznati ali pa razpolagati z znatnimi svotami denarja.

Koncem tedna se odmeri: — Toliko je za hrano, toliko za stanovanje. Za obliko in za druge potrebščine pa ponavadi žanjska.

To dejstvo je posebno trgovcem prav dobro znano in je dalo tudi povod, da je nastalo toliko trgovin, ki prodajajo svoje izdelke na obroke.

Ponudba je navidez vabljiva, v resnici je pa salamensko draga.

— Dolar na roko, dolar na teden! — to je geslo, ki je že nešteto delavev zavedlo, kompanijam pa nakupičilo milijone.

Obleka, kupljena na obroke, je ponavadi enkrat ali dvakrat dražja kot če bi jo kupil cash. Istotako je z drugimi izdelki.

Delavec to predobro ve, toda kaj naj storiti? Dostojno hoče biti oblečen. To mu narekuje njegov ponos in oklicine, v katerih živi.

Pa naroči obleko, — plača dolar in obljuhi plačevati po dolar na teden. Ko odpola zadnji obrok, je običajno tudi že obleka strgana in ponošena.

To je žalostna resnica, toda druge pomoči res ni.

Kompanije upravičujejo svoje visoke cene z izgovernom, da imajo opravka z velikim rizikom — da le redko kdaj kolektajo ves znesek, res je pa, da so na dobičku, če ga kolektajo pol, in da niso na posebni izgubi, če dobe le četrtnico.

Svoje blago ponujajo z zoperno vsljivostjo, če pa nanese slučaj, da delavec, ki je kupil robo, ne more plačati, nastopijo proti njemu tako arogantno in nesramno, da se mora gabit poštenemu človeku.

Pred seboj imamo fotografski posnetek pisma, ki ga je pisala čikaška kompanija štrajkarju, ki ji je dolžan \$21.11 za obliko. Možak je pisal, da štrajku in da zaenkrat ne more plačati, ljudje, ki so nakupičili milijone z delavskimi žulji so mu pa takole odgovorili:

Cenjeni: —

Torej Vi štrajkate?

In zato, ker štrajkate, domnevate, da bomo Vašo lenobo in brezdelje podpirali mi, ki delamo po osm ur na dan.

Zakaj pa štrajkate?

Zato, ker niste dovolj moški, da bi se v svoj lastni prid pogodili s svetom. Ali ne morete reči svojemu gospodaru: — "Jaz delam toliko in toliko in opravim svoje delo, toliko boljše kot moj tovariš. Zakaj bi ne dobil več plače?" To bi bil resničen temelj za povišanje plače.

Namesto tega se pa pridružite skupini postopačev, ki so preveč leni, da bi razvili svoje zmožnosti, in pravijo: "Bomo pa počivali par mesecov, da se bo gospodar prepričal, kako težko je brez nas." — Ko tako postope, se preživljate s tistim, kar so drugi producirali in ste potem takem — zajedave naroda.

"Štrajk" je nekoliko lepsi izraz za "navadno umaza no lenovo."

Če bi Vas vsi Vaši upniki tožili, bi jim morali plačati vse, kar jim dolgujete. V takem slučaju bi se morali ločiti dela, če bi hoteli živeti.

Pri naseljencih v Virginiji so se smatrali za nekake gospode, katerim se je zdelo delo nečastno. Pa je bilo izdano povelje: "Kdor ne dela, naj tudi ne je". Sedaj so se razmere predugačile, in dandanes je delavec preponosen, da bi delal. Proti delavcu bo treba uporabiti isto načelo.

Upniki, ki so žrtve lenih štrajkarjev, lahko neusmiljujo ravnavo z vsakim dolžnikom, ki noče zadostiti svoji dolžnosti.

Tako se torej glasi to pismo. Človek bi v prvem hi pu domneval da ga je pisal kak Rockefellerjev prigajanje. Ne, pisala ga je družba, ki si je s kravo prisluženimi delavskimi dolarji nakupičila milijone.

Dokler delavec daje in plačuje, se ližejo krog 'njega, ko pa pride v zadrgo in ne more plačati, ne pozna nihova nesramnost nobenih meja.

## Zanimivosti iz Jugoslavije.

**Strašen umor neznanca na cesti.** Iz Osijeku poročajo, da so našli na poti med Rumi in Malih Rođinaca umorjenega in oropanega nekega moškega, ki je bil dobro običen. Dosedaj še ni bilo moge dognati njegove identitete. Opoznički so takoj pričeli iskati zločince. Že tekom noči se jima je počrčila prijeti nekega Nikola Radovića, delavca iz Dalmacije. Po dolgem zasiščevanju je Radović priznal, da je nesrečno žrtve umoril in nato oropal, misleč, da bo pri njej našel večjo svoto denarja. V listinicu je pa bilo le 670 Din. Radović je napadel neznanca med potjo s sekiro in mu preklal glavo.

### Zastrupljenje natakarice.

23. decembra je izpila v samomordilium namenju 22-letna Jelka Trogulić iz Splita stekleničec izolata. Jelka je bila natakarica v splitski gostilni "New York". Prvi večer je odšla v svojo sobo in nihče ni opazil, na nji poseben sprememb. V sobi je legla na postelje in izpila strup. Nezavestno je bila služkinja Marija Nižetić, ki je samorom tudi javila policiji. Devojki so dali časno mleko, katerega je izpila in se tako rečela. Po mleku ji je namreč postal slabo in je izbljuvala tudi strup. Nato so jo odpeljali v bolnico in ji nudili prvo zdravniško pomoč. Jelica Trogulić je izjavila, da je imela ljubčka, ki jo je spolno okužil. Raje kakor da bi šla v bolnico, je šla v smrt.

### Obup zapuščenega moža.

V Rogatico je pred tedni prišla ciganska kapela pod vodstvom Pavla Todorovića in njegove žene Marice, s katero se je pred mesecem očenil. 48-letni Pavle je bil silno ljubosuben na svojo 20-let-

## KAJ-ŠEK ZOPET VRHUVNI POVELJNIK

### Gen. Čang Kaj-Šek je zopet prevzel mesto vrhuvnega poveljnika nacionalističnih kitajskih čet.

NANKING, Kitajska, 11. jan. — General Čang Kaj-Šek je zopet nastopil kot generalissimus ali vrhovni poveljnik nacionalistične armade ter se bo takoj napotil na fronto v provinci Šantung, da sebno vodi ofenzivo proti severnim.

V neki objavi je apeliral na člane Kuomintanga in na splošnost, naj pozabi "malenkostne diferenčne" in naj združi vse sile za zavzetje Pekinga.

KANTON, Kitajska, 11. jan. — Boj med pristaši generala Kaj-Šeka in Kvaungsij militaristi za kontrolo se je že pričel.

General Ličajsun, ki je bil pregnan dan 17. novembra od generala Čang Fahveja, je danes obvladujoča osebnost v Kantonu. On spada k Kvaungsij skupini ter razpolaga z 50.000 možmi. Njegova povelja za zatrjev radikalnih organizacij so bila izvedena na drastičen način. Ustanovil je vlado, ki je savršena generalu Kaj-Šeku. Spor med obema strankama se tiče meščinskih dohodkov iz province Kvantung, ki značajo skupno 12 milijonov mehiških dolarjev.

### Podgane v Londonu.

LONDON, Anglija, 11. jan. — Povodnji je sledila v Londonu pravesta kuga podgan.

V skupinah po deset ali več se potikajo po Londonu vse mogoče vrste podgan, ki iščejo nova prebivališča in stanovanja, potem ko jih je pregnala poveljen iz pomočov, skladisti in kleti nizje ležetih delov mesta. Oficijelne love na podgane, William Dalton ima s svojimi ustvarjenimi dosti dela, da prelome ta zaledino. Iveli je mogoče.

Dokler delavec daje in plačuje, se ližejo krog 'njega,

ko pa pride v zadrgo in ne more plačati, ne pozna nihova nesramnost nobenih meja.

no lepo Marico. Te dni sta se zopet sprila. Kmalu po polnoči je Marica izginila in cigani so jo zmanjšali. Pavle je odšel ves obisk na policijo in prosil, naj mu najdejo ženo in 1200 Din., ki so z njo izginili. Po 8-urnem iskanju so Marico našli v stanovanju služnosti, kjer so cigani igrali. Marica pa ni hotela o starem ciganu nitičesar slišati. Zato je Pavle obupal. Sedel je in napisal na listič nekaj vrstic ter ga izročil svojemu bratru. Ne da bi se ozrl na koga je bil naslovjen, odšel iz pisarnice. Stražnik ga je na cesti ustavil, bratranec je pa vzel listek, kjer je bil napisano: Dragi brate Vaso, evo Ti javljam moj zadnji pozdrav za novi jek Tebi mio brat. Željam, da boš napisal mojemu ženemu sinčevu Roji i milom sinovcu Roji in miloj sinovci Ruži. Tvoj brat Pavle R. Todorović. Obupani Pavle je izjavil, da bo izvršil samorom, če ga Marica zapusti. Marico je tako ganilo, da se je s starim ciganom spravila in odšla z njim na dom.

### Starec v gorski postelji.

Stražnik Hiseta je korakal po ulici Kraljeve Marije v Sarajevu in opazil, da se iz podstrešja neke hiše vali gest dim. Pohitel je pod streho in v neki luknji se mu je nutil strašen prizor. Sredi sobe je ležal nezavesten starec, kraj njega je gorela siromašna postelja in krpe v kotu. Ognjeni zablji so šivili okeli in sobo je napolnil dušljiv dim. Stražnik je starca izvlekel iz sobe v zadnjem trenutku, sicer bi žalostno poginil v dimu in ognju. Odprl je okno in spravil stareca z umetnim dlanjem in zavesti. Nato je pogasil ogenj in poklical rešilno postajo, ki je nemoglega starčka odpeljala v bolnico. Ugotovili so, da je starec star 80 let in se piše Andrej Bizjak, po poklicu židar iz Slovenije. V Podstrešju sobi je stanoval že dolgo popolnoma osamljen. Starčka je zbolel in je posteljo primaknil ki peči in katere je padlo na rjavo nekaj ogorkov in je takoznačil počasno.

Nadalje sem čital, kako Rev. Zakrajšek toži in spušča jemljajoča po Jugoslaviji. Da, da, časi so minili, ko se je mastil z bogatimi kolektivi ter se vozil v dragem avtomobilu. O ameriških Slovencih pravi, da so že izgubljeni oziroma da se bodo v kratkem času izgubili. Mi tukaj prav niti ne potrebujemo njegovih nasvetov in tožb. Pred nosom ima par stotisoč primorskih Slovencev, ki se bodo res izgubili, če ne dobe v kratkem od kje kakje morale pomoči. Zaradi ne posreduje potom vatikanških oblasti pri Mussoliniju, da bi se tem nesrečnemu stanju izboljšalo? Leta 1926 je prišlo precej rojavjev iz stare domovine v Ameriko. Vprašam jih, ali jim je kdo tukaj v Ameriki branil slovensko govoriti, poti in moliti? Dompa pod rimsko vlado pa v tihem hitemenu združuje Slovence, kateremu je celo molitev v demačem jeziku prepopovedana.

Zdržuje se vi vplivneži in izpregoride, da vas bodo slišali v Rimu in po tem šeli jadrikute nad nami, ki smo v Ameriki. Vsakovrstne stvari nam očitate, toda če

dobite kak dolar iz Amerike, se ga

čisto nič ne branite. Pozdrav!

Matija Pogorelc.

Pittsburgh, Pa.

Razen Glasa Naroda čitam še

več drugih časopisov, toda v njih

je več žalostnih kot veselih novic.

Posebno se mi similo ubogi štrajk.

Načrta "Suhe galgotine".

V Idriji.

Roku.

O tobaku.

To je Kizmet.

Klajska.

Radar.

Iz Rock Springs, Wyo.

Mora.

V premogovniku.

Strah.

Naše stare korenine.

Usojeno je.

Tri črti o slovenski govorici.

Sacco in Vanzetti.

Kako sta umrla Sacco in Vanzetti.

Resnice in rečenice.

Šaljivke in nagajivke.

Določbe o dedičinah.

KOLEDAR KRASI OBILO.

LEPIH SLIK

Stane

50c

s poštnino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.,

New York

## JUNAŠKI REŠEVALCI



Slika nam predstavlja skupino junakov, ki so skušali rešiti posadko potopljenega submarina S-4.

## Dopisi.

</

## KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALICE WRIGHT:

### ČE KDO NIMA TELEFON

"Prav gotovo nimam nič proti temu, ako prideš tvoj predstojnik in njegova žena jutri na večerjo," je dejala Angelika, "le to je ne rodno, ker nimamo kuharice ali kuho."

"Um, zares nerodno," sem pripomnil napram svojemu šefu, "ne rečem, zelo prikladna naprava, vendar dostikrat človeka spravi v nevoljo, posebno, ako nima časa."

Stari mi je vladivo pritrdil.

"Jones, ali je kuharica že gotova z ribami?" je vprašala Angelika obrivša se k meni. Ko sem pripomnil, je dejala napravljeno.

"Ukrasti? Neumnost!" je dejala predstojnik, "pod mizo je padlo sklonil se je tlor ter privilej na dan corpus delicti, budilko, katerga je v tem trenutku priseljala veselo zvonični. Ni mi preostalo drugega, kot da sem ſepruvedo celo stvar v okoliščine, kaj je do tega prišlo. "Ali mi morete odpustiti?" Solze so mu stopile v oči, tako olajšanega se je čutil, solza veselja.

"Odpustiti vam, odpustiti, pravite?" je javkal jokajo, "saj ste me vendar rešili moje tače!" — Vrnili se je v jedilnico ter povedal ženi, da je številka njene matere zasedena.

Tako vseeno upam, da mi bo prihodnji mesec plača povisana.

### DOMAČI TLAKOMERI

"Ali morete napovedati zjutraj, kakšno bo vreme v teku dneva? Da, mogoče je in sicer brez drugega barometrov. Vsako povprečno gospodinjstvo je prava vremenska opazovalnica. V hiši imamo toliko vremenskih naznanilev, da bi vsakdo lahko vedel, ali naj vzdame seboj dežnik ali pa suknjo, ko odhaja doma. Barometer štev. 1. Ali imate mačko pri koči? Da. Mačke so zelo občutljive napram vremenskim spremembam ter se ne prestopajo "umivajo", kadar se bliži deževje. Opazujte torej mimo. — Mogoče čitate že pri zajtrku časopis? Jutranji časopis je lahko vremenski preroč, aka pazite na to. Ako se namreč pri listaju zelo rad natraga, potem vedete, da dež ni daleč.

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj sem opustil, da takoj."

"Ne, ne," je nadaljevala njena žena, "takojo jo poklici in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon."

"Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedaj? Sreča mi je vpadel, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavško pripomnil: "Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno pri kavi in smodkah," v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnchala, vztraja, da je na tem, da nemudoma obvesti mater.

"Kje pa imate tega zlomka?" je vprašal šef, "da nočoj niti vedeni nisem

# Grajska Gospodica

ROMAN.

Za Glas Naroda pripredil G. P.

37

(Nadaljevanje.)

— Če ste viteški ter mi hočete prihraniti veliko pridige, storite to, prosim vas. Tetka Luxor ima zelo stroge nazore ter bi smatrala za skrajno nespodobno, če bi zvedela, da sem hodila sama po cesti z neporočenim mladim možem.

Sklonil je nekoliko svojo glavo ter se motreče ozrl v njene oči.

— Sila ne pozna nikake postave, — je rekel pritajeno. — Vaše sprečanje z menoj ni bila nikaka prostovoljna izbira. Usoda naju je spravila skupaj. — Pa nekaj drugega. Naše potovanje ima isti cilj. Smatral bi za visoko srečo, če bi se vam smel še nadalje pridružiti. Ali bi ne mogel kot neporočen človek računati z istim prijaznim dovoljenjem vase gospe tete kot če bi bil čestitljiv mož in oče?

Pija je zrla v tla in njene dolge trepalnice so lezale kot temne sene na njenih rožnatih licih. Polastila se je že mična zmendenost.

— Franek je zelo ljubosumno razpoložena ter bi bila jezna, če bi ne bila takoj izključno le za njeno zabavo. Na teto je zelo lahko vplivati ter mislim, da bi bilo občevanje dosti bolj veselo in neomejeno, če bi odpadel oni vzrok.

— Hvala vam, — je odgovoril z blestecimi očmi. — Storil bom vse, kar je v moji moči, da napravim gospodično Franeko naklonjeno.

V njegovem glasu je ležal tako radiosten zvok, da se je Pija prestrašila. Ali je storila prav, da ga je dovedla do te male komedije? Misila je, da bo smatral celo stvar le za šalo, za nagajanje, namejeno Franeku in sejanu naenkrat, še predno je to sama vedela in hotelo, mu je izdala, da je mala zvijača potreba za njuno nadaljnjo občevanje.

Kri ji je stopila v lica, kajti same sebe ni mogla razumeti. Ona, ponosa, zadržala Pijo! Ali je bila ob pamet, da prikrene v svojo bližino tega moža brez zvenčega imena? Ona je videla in čutila, da je napravila velik utis namj, da se ga je lotil neki posebni čar! In kako je prišlo vse to nad njo! Ona sama ni vedela drugega, kot da je prišlo, tako dobro ugajal kot še nikdo kdaj poprej.

Streslo je tako gorko in blaženo, kadar se jo ozrl vanjo in kadar ji je razodel njegov pogled, da ga očaruje... Zakaj? Saj jo je drugače tako presneto malo brigalo, če ugaja moškim ali ne!

In ko jo je držal v svojih rokah ter je počivalo oko v času, je imela občutek, temni in skrivnostni: — Ti ga poznas! Kdo pa je? On ti ni tuj, a vendar ne poznaš njegovega imena!

Pija z močno voljo in hladnim srečem, ki se ni še nikdar navduševala, za nobenega moškega, pa noče postati sentimentalna.

Raztrgala je z energično reko ko, reno megle ter videla — malo elegančnega, ljubezljivega moža, ki ji ugaja in s katerim rada kramlja. Ničesar drugega!

Pija je globoko vdihnila ter potegnila z roko preko čela, kot da hoče izbrisati vse, kar ji je vpihnil nevarni zrak Rena.

Sedaj vidi jasno ter je v soglasju s samo seboj. To ji bo vrnilo stari mir in hladno prevdarnost.

Francka je smešljaje obstala ter zamahnila prešerno ladji na vodi. Helmut pa je obrnil glavo ter se ozrl v Pijo. Ta se je stresla in kljub vsem njenim dobrim sklepom ji je postal zopet gorko krog sreca. Zakaj zre nanjo na tak način?

Kaj pleše pred njenimi pogledi? Ali je mogoče sladki, lahki in vlni vzduh?

Iz daljave je bilo čuti ropotanje voza in olajšano je vdihnila. Teta Johana! Sedaj se bo lahko izgovarjal z veliko utrujenosti ter se peljala po kratki poti v Rudesheim.

Potem bo prosto nadaljnje zabave ž njim in njegovem pogled je ne bo mogel še nadalje zasedovati.

Kako kramlia in se sneje s Franckom! Kako blagodenec je njegov sonorni glas! V resnici si prizadeva na vse mogoče načine, da pridobi malo zase in ribica žari radosti nad tem svojim prvim občudovalem. Ne bo trajalo dolgo in že se bo obesila na svoj neženiran način ne njegovem reku in stric Vilibald, ta drugače tako odlično misleči mož, ne bo našel absolutno ničesar posebnega na tem obnašanju, ker odobrava sploh vse, kar napravi ta njegova edinka. Asesor je vprašal malo, če misli dosti na svojo ameriško domovino.

Nato pa je pričela Francka lagati se in pretiravati na način, ki je bil naravnost nezaslišan.

Vsa pustolovstva, o katerih je kdaj živila, v indijanskih povestih, je predstavila kot svoje lastne doživljaje in nenaravni oče se je obrnil na stran ter se na tistem smerjal vase na tak način, da se je tresa celo njegova obilna postava.

Ali je vrelj asesor v te nebolične lažnjive povesti? Vsaj obnašal se je, kot da vrjame.

Oči Francke so zaiskrile in v svoji živahnosti je izgleda vjenčala skoro lep.

— Koliko jelenov ste že podrli?

Imenoval je število, ki ji je očividno imponiralo.

— In koliko divjih prasev?

Tudi v tem slučaju je bila očividno zadovoljna z njegovim odgovorom.

— Torej pač dobro streljate?

— Laskan si, da ne streljam ravno slabo.

— Krasno! Potem spadava kot nalač skupaj! Tudi jaz strelijam namesto kot vrag in zelo rada. Veste kaj? Ko bomo prišli sedaj v Rudesheim, bomo imeli dosti časa ter gledali nato, da nam napravi gostilničar majhno streljivo ter nam preskrbi par pušk. Nato pa bomo pričela pokati kot za stavo. Ali ste zadovoljni?

On je bil zadovoljen in Francka je zaukala od veselja in tako močno, da je napravila Greta majhen skok na stran!

— Osel ti! Če se te imenuje po imenu tvojega očesa, si to v polni meri zaslužila, — se je obrnila kontesa proti nervozni oslici.

— Lilian, ali se boš v Rudesheimu nejprvo nekoliko vlegla, da se odpociješ ali pa pojdeš takoj z nam na streljivo? — je vprašala mala naenkrat ter se obrnila proti molčeci prijateljici, ki je žla par korakov za njo.

Pija se je zdelo, da ne tiči noben prav posebno nujen poziv v zvoku njenega glasu.

— Seveda mora biti navzoča vaša gospodična sestrica, — je poselil Helmut hitro vmes. — Mi moramo vendar imeti kritično občinstvo in če bi se moralta kdaj kregati radi kakega mojstrskega strela, morava vendar imeti nepristranskega razsodnika.

— Za silo bi bil lahko tudi papa.

— Ali mi ne zaupaš nikake pravične sodbe, Francka?

Franck je vrgla nazaj poljub z roko.

— Jaz bi te zadavila, če bi ne dala prav meni, temveč asesorju.

— Potem prepustim tebi to častno mesto, stric.

(Dalje prihodnjic.)

## OGROMEN ZRAKOPLOV



## NAVADE VELIKIH MOŽ

Maršal Foch neprestano bočna s prsti po mizi. Tekom pogajanja za premirje z nemškimi pooblaščenci v železniškem vozu je maršal Foch s prsti ene roke bočnal po stekleni počasi mize. Ko je opazil, da ga Nemci radi tega pogledujejo je pricel še z drugo roko, kot bi hotel reči, da je tu zdaj on edini gospodar.

Kadar govoril, Lloyd George, vedno vleče za trak svojih naočnikov ali pa vzame naočnike in jih med govorom menca.

Angleški zunanjii min. Chamberlain ima navado, kadar goče kaj posebnega poudariti, da široko odpre svoje desno oko, da mu monokel pada v roke, nato ga pa zapet takoj natankue.

Pisatelj in kritik Bernard Shaw zelo rad popravlja razno gospodarsko orodje in slavni francoski matematik prejšnji minister Painleve močno cestne vprašanje ne bo več ve, posebno rad popravlja ure.

Francoski zunanjii minister Briand ima zopet drugo navado. Nibovo dvigalo v življenje s plodom, nim delom, takrat še se odvzame državljaniom in tujcem dvom, da stoji Opatija, čeprav je bogata na naravnih in političnih vrednostih, nujnik tajnik Kobol in številni drugi. Mlekarna je opremljena z najmodernejsimi napravami. Fašistični govorniki so nagnali potrebu ustanovitve pokrajinske zvezne mlekarn, ki se je ustanovila na pobudo pokrajinske fašistične zvezne in potovalne kmetijske šole v Trstu. Navzoči so bili pri otvoritvi zastopnik vseh oblasti, iz Trsta je prišel prefekt Fornaciari, fašistični tajnik Kobol in številni drugi. Mlekarna je oprenljena z najmodernejsimi napravami. Fašistični govorniki so nagnali potrebu ustanovitve pokrajinske zvezne mlekarn, ki bi preskrbovala Trst z mlekom. Predsednik senožeške mlekarne je podeščal Meden. Fašistična organizacija bo nastavila po vodstvu mlekarn in centralne seveda kar največ svojih ljudi.

Ladjedelnica v Puli nima skor nobenega dela. Sedaj je parobrodna družba "Istria-Trieste" odpovedala naročilo novega broda v puskni ladjedelnici in ji zgraditi novi grad genovska ladjedelnica. Pulski delavec je to razčačilo in ko se je bližal parobrod "Istria" Puli, se šli delavec iz ladjedelnice na pomol sv. Tomaž, kjer so vprizorili bučno protestno demonstracijo proti omenjeni parobrodni družbi, ki meče domačine na cesto. Zastopnik družbe v Puli in politični oblasti so zastopniki delavstva z rezkih besedami potožili svojo bol nad usodo, ki je zadeval pulsko ladjedelnico in vzele ka ruhu domačinom.

Poleg tega pa ima Peinarec še drugo posebnost. V svojem uradu ne more delati, ako leži le košček papirja na tleh. Ravno tako mu je nezmočno, ako je na njegovih mizah v neredu.

Zelo čudno navado ima profesor na oksfordskem vseučilišču dr. Brightman. Kar ne more iti mimo izložbenih oken londonskih prodajalnih otroških igrač. Za Božič in rojstni dan si nakupi vsekrstne igrače, pa ne za otroke, ampak zase!

## ŽENITBENI SLEPAR

Po več dni trajajočem poizvedovanju je arctiralna berlinska policija te dni ženitbenega sleparja France Liecke-a. Liecke je osleparil na tisoče možtve ženihin žensk, deklet in žen za vse njihovo premoženje.

Lansko leto je odsedel radi sličnih deliktov več mesecov trajajoči kazen v Würtembergu. Nato se je presebil v Berlin, kjer je začel iznova. Inseriral je istočasno v šestdesetih nemških dnevnikih. Obširno korespondence je oskrbovala posebna pisarna, v kateri je imel več nameščencev. Da se je seznanil s svojimi "nevestami", je potopal Liecke na vse strani.

Tekom zadnjih dvanajstih mestecov se je Liecke na podlagi oglasov nad štiristokrat zaročil. Od nevest je prejemal darila in posojila za navodno otvoritev kake trgovine itd. Mnogo nevest Lieckeke niti videl niz. Zarčil se je kar pismeno. Lopov zna, namreč pisati silno poetična in gulinjiva pisma.

Da je mogel imeti vse svoje neveste v evidenci, si je dal napraviti obsežno kartoteko. Vsaka "nevesta" je imela svojo matriko s sliko, s popisom sebe in prilogom, ob stojecu in ljubavnih pismih, ki jih je pisala ona njemu ter kopij njenih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih uslužbenikov. Prisiljena vsled nengodnih materialnih razmer, se je Margit Engblumu udala in imela sta dalje časa intimno razmerje. Pozneje se je deklica zarčila z mag. pharm. Dermuddom ter predgovodina je sledila: Margit Nimon je bila svoječasno uslužbena pri trgovcu Engblumu, znane brezvestnemu izkoricevalevnu svojih us